

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-AR65.7

Datum: 23. maj 2011.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andréia Vaz
sudija Carmel Agius

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. maja 2011.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**ODLUKA PO ŽALBI FRANKA SIMATOVIĆA NA ODLUKU
KOJOM SE ODBIJA NJEGOV HITNI ZAHTEV ZA
PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Tužilaštvo:

g. Dermot Groome

Branioci optuženih:

g. Wayne Jordash i g. Geert-Jan Knoops za Jovicu Stanišića

g. Mihajlo Bakrač i g. Vladimir Petrović za g. Franka Simatovića

Prevod

ŽALBENO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud);

IMAJUĆI U VIDU "Odluku po hitnom Simatovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", koju je Pretresno veće I (dalje u tekstu: Pretresno veće) donelo 21. aprila 2011. i kojom je odbilo zahtev koji je podneo Franko Simatović (dalje u tekstu: Simatović);¹

REŠAVAJUĆI po "Žalbi na Odluku kojom se odbija hitni zahtev Franka Simatovića za privremeno puštanje na slobodu", koju je Simatović podneo 28. aprila 2011. (dalje u tekstu: Žalba);

IMAJUĆI U VIDU "Odgovor tužilaštva na Žalbu na Odluku kojom se odbija hitni zahtev Franka Simatovića za privremeno puštanje na slobodu", koji je Tužilaštvo podnelo 6. maja 2011., protiveći se Žalbi;²

IMAJUĆI U VIDU da je jedini Simatovićev osnov za žalbu bio njegov argument da je Pretresno veće pogrešilo u primeni prava odbivši Simatovićev zahtev za privremeno puštanje na slobodu na osnovu toga što je njegov zahtev podnesen u kasnoj fazi postupka i što u njemu nije izneo "uverljive humanitarne razloge";³

UZIMAJUĆI U OBZIR da je uslov da se iznesu "uverljivi humanitarni razlozi" za odobravanje privremenog puštanja na slobodu u ovako kasnoj fazi postupka duboko uvrežen u sudskoj praksi Međunarodnog suda;⁴

ZAKLJUČUJUĆI da Simatović, prema tome, nije uspeo da ukaže bilo kakvu grešku u Pobijanoj odluci;

¹ *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po hitnom Simatovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 21. april 2011. (dalje u tekstu: Pobjana odluka), par. 14.

² Simatović nije uložio repliku.

³ Žalba, par. 6-9.

⁴ V. npr. *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, Odluka po žalbi Radivoja Miletića na odluku po Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 19. novembar 2009, par. 7; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.17, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku po Prličevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 23. jul 2009, (javna redigovana verzija), par. 6; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.16, Odluka po žalbi tužioca na odluku po Pušićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 20. jul 2009, (javna redigovana verzija), par. 6; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.8, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku po Gverinom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 20. jul 2009, (javna redigovana verzija), par. 6; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.15, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Slobodana Praljka za privremeno puštanje na slobodu, 8. jul 2009., par. 7.

OVIM ODBIJA Žalbu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnom smatra verzija na engleskom.

Sudija Mehmet Güney prilaže suprotno mišljenje.

Dana 23. maja 2011.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsednik

[pečat Međunarodnog suda]

I. SUPROTNO MIŠLJENJE SUDIJE GÜNEYA

1. Dana 21. aprila 2011, Pretresno veće donelo je odluku (dalje u tekstu: Pobjana odluka) kojom je odbilo zahtev g. Simatovića (dalje u tekstu: Simatović) za privremeno puštanje na slobodu do donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, zato što je propustio da podastre dovoljno uverljive humanitarne razloge kojim bi opravdao svoj zahtev.¹ U svojoj Žalbi Simatović tvrdi da je Pretresno veće zloupotrebilo svoja diskreciona ovlašćenja zbog toga što je zahtevalo da mu se iznesu "uverljivi humanitarni razlozi", da bi odobrilo privremeno puštanje na slobodu, budući da je sudska praksa nedosledna po tom pitanju.² Većina članova Žalbenog veća (dalje u tekstu: Većina) odbila je Žalbu tvrdeći u konciznoj odluci da je uslov iznošenja "uverljivih humanitarnih razloga" za privremeno puštanje na slobodu u ovako kasnoj fazi postupka vrlo duboko uvrežen u praksi Međunarodnog suda".³

2. Želeo bih prvo ponoviti mišljenje koje sam po ovom pitanju već izneo u brojnim diskusijama.⁴ Ostajem pri tome da primena pravila 65(B) Pravilnika ne nameće dodatni uslov optuženom da pokaže da postoje "uverljivi humanitarni razlozi", čak i u ovako kasnoj fazi postupka. Zapravo, ti humanitarni razlozi "moraće se proceniti u kontekstu dvaju uslova iz pravila 65(B), a i težina koja će [im] se pripisati kao opravdanje za privremeno puštanje na slobodu razlikovaće se od jednog do drugog optuženog, zavisno od ukupnih okolnosti

¹ Pobjana odluka, par. 13.

² Žalba na Odluku kojom se odbija hitni zahtev Franka Simatovića za privremeno puštanje na slobodu, predmet br. IT-03-69-T (dalje u tekstu: Žalba), par. 6.

³ Odluka Većine, str. 2.

⁴ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.11, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku po Gverinom dodatnom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 25. januar 2010. (povjerljivo, dalje u tekstu: Odluka od 25. januara 2010. u vezi s Gverom), Zajedničko protivno mišljenje sudija Güneya i Liua; *Tužilac protiv Jadranka Prlića*, predmet br. IT-04-74-AR565.19, Odluka po žalbi tužilaštva na odluku Pretresnog vijeća za privremeno puštanje na slobodu optuženog Praljka, 17. decembar 2009. (povjerljivo), Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.10, Odluka po žalbi Radivoja Miletića na odluku po Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 19. novembar 2009. (povjerljivo, dalje u tekstu: "Odluka od 19. decembra 2009. u vezi s Miletićem"), Zajedničko protivno mišljenje sudija Güneya i Liua; *Tužiteljstvo protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-AR65.3, Odluka po žalbi Ivana Čermaka na odluku po njegovom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 3. avgust 2009. (povjerljivo, "Odluka od 3. avgusta 2009. u vezi s Čermakom"), Djelimično protivno mišljenje sudaca Güneya i Liua; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.16, Odluka po žalbi tužioca na odluku po Pušićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, 20. juli 2009. (povjerljivo), Opinion Dissidente du Juge Güney.

predmeta".⁵ Mišljenja sam da pristup koji je izrazila Većina narušava kontinuiranu pretpostavku nevinosti i praktično sputava diskreciona ovlašćenja Pretresnog veća.⁶

3. Isto tako mi je teško da podržim stav iznesen u odluci Većine, da je princip uverljivih humanitarnih razloga "duboko uvrežen" u sudskoj praksi Međunarodnog suda. Premda je ovaj uslov bio deo skorije sudske prakse, opis koji nudi Većina, kad je precedentno pravo u pitanju, istovremeno je i preteran i navodi na pogrešan zaključak, i to iz sledećih razloga. Kao prvo, zanemaruje se činjenica da je taj uslov ponovno uvela mala većina sudija Žalbenog veća (četiri od sedam) promenivši pritom Pravilnik o postupku i dokazima koji je 1999. konkretno izmenjen kako bi se taj uslov uklonio;⁷ stoga mala izmena u sastavu Žalbenog veća može da dovede do neposredne promene sadašnjeg trenda.⁸ Kao drugo, taj stav ostaje kontroverzan, budući da je troje sudija Žalbenog veća već izrazilo svoje neslaganje s njim, a to neslaganje deli još nekoliko sudija iz pretresnih veća.⁹ Kao treće, utvrđivanje tako strogog kriterijuma pre donošenja prvostepene presude ne podržavaju ni instrumenti međunarodnog humanitarnog prava¹⁰ niti bilo koje druge jurisdikcije u okviru međunarodnog krivičnog prava.¹¹

⁵ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007.

⁶ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, Odluka po "Žalbi tužioca na Odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.", 21. april 2008., par. 17, Djelimično protivno mišljenje sudije Güneya, par. 1,4; Odluka u predmetu *Gvero* od 25. januara 2010, Zajedničko protivno mišljenje sudaca Güneya i Liua, par. 29; Odluka u predmetu *Miletić* od 19. novembra 2009., Zajedničko protivno mišljenje sudaca Güneya i Liua, par. 1.

⁷ IT/32/REV.17. Pre ove izmene Pravilnika, pravilo 65(B) glasillo je (IT/32/REV.16, 2. jula 1999.):

B) Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo u *izuzetnim okolnostima*, i to nakon što čuje stav zemlje domaćina i samo ako se uveri da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ili bilo koju drugu osobu.

⁸ Napominjem da smo se sudija Robinson, sudija Liu i ja redovno imali protivno mišljenje po ovom pitanju. Na primer, v. Odluku u predmetu *Gvero* od 25. januara 2010. i *Tužilac protiv Miće Stanišića i drugih*, predmet br. IT-08-91-AR65.1, Odluka po Žalbi Miće Stanišića na Odluku po njegovom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 11. maj 2011, Potivno mišljenje sudije Robinsona.

⁹ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Miletićevom zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu, povjerljivo s javnim izdvojenim mišljenjem sudije Prosta, 15. oktobar 2009; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.23, Odluka po žalbi Valentina Čorića na Odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu za privremeno puštanje na slobodu optuženog Valentina Čorića, povjerljivo, 24. decembar 2009. (dalje u tekstu: dežurni sudija); *Tužilac protiv Stanišića i Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Odluka kojom se odbija zahtjev Miće Stanišića za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze poslije zaključenja dokaznog postupka Tužilaštva, sa izdvojenom izjavom sudije Guya Delvoiea, 25. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić* od 25. februara 2011.), par. 14-26 i izdvojeno mišljenje sudije Delvoiea; Pobjana odluka, par. 23-24.

¹⁰ Član 21(3) Statuta MKSJ-a i relevantna načela ugrađena u članove 9(3) i 14(2) Međunarodne povelje o civilnim i političkim pravima, kao i u član 5(3) Evropske konvencije o ljudskim pravima (dalje u tekstu: EKLJP); U praksi EKLJP zastupan stav je da "svaki sistem obaveznog pritvaranja u istražnom postupku *per se* nekompatibilan" sa članom 5(3) Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (dalje u tekstu: EKZLJPOS), Evropskog suda za ljudska prava, predmet *Ilijkov protiv Bugarske*, Presuda, 26. juli 2001., par. 84 i 85.

Prevod

4. Shodno tome, smatram da je Žalbeno veće trebalo da zaključi da je Pretresno veće pogrešilo u primeni prava zaključivši da Simatović mora da iznese "uverljive humanitarne razloge koji bi opravdali privremeno puštanje na slobodu".¹² Shodno tome, smatram da je Žalbeno veće trebalo da to pitanje vrati na razmatranje Pretresnom veću, kako bi ono primenilo ispravan pravni standard i utvrdilo, primenjujući svoja diskreciona ovlašćenja, da li je Simatovićovo privremeno puštanje na slobodu opravdano.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpisano/

sudija Mehmet Güney

Dana 23. maja 2011.,

U Hagu, Holandija

[pečat Međunarodnog suda]

¹¹ Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda za Ruandu, pravilo 65(B); Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda, pravila 118-119; Pravilnik o postupku i dokazima Specijalnog tribunala za Libanon, pravilo 102.

¹² Pobjana odluka, par. 13.